

Dariusz Fuchs
Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego,
Warszawa;
Członek Restatement of European Insurance
Contract Law

Skutki przyjęcia Zasad Europejskiego Kontraktowego Prawa Ubezpieczeniowego (PEICL) dla ustawodawstw krajowych

Wprowadzenie

- Aktualnie zintensyfikowano prace nad europejskim prawem o umowie ubezpieczenia, w ramach grupy eksperckiej, powstałej już w latach 90 – tych ubiegłego stulecia dzięki zaangażowaniu Prof. F. Reichert – Facilidesa.
- Jest to efekt porozumienia podpisanego z Komisją Europejską w 2005 roku.

Wprowadzenie

- Znaczenie Decyzji Komisji z dnia 17 stycznia 2013r dotyczącej utworzenia Grupy Ekspertckiej w zakresie europejskiej umowy ubezpieczenia:
  - zakres przedmiotowy prac grupy;
  - horyzont czasowy;
  - spodziewane efekty.

Wprowadzenie

Prace w ramach PEICL sukcesywnie objęły nie tylko definicję umowy ubezpieczenia, czy też regulację podstawowych praw i obowiązków stron umowy ubezpieczenia ale doprowadziły do ukształtowania rozwiązań bardziej szczegółowych, a odnoszących się do ubezpieczeń OC, ubezpieczenia komunikacyjne, ubezpieczenia na życie, a także ubezpieczeń grupowych.

Specyfika Insurance Restatement/PEICL

Efekt tych prac stanowi treść tzw. instrumentu opcjonalnego o nazwie Restatement of European Insurance Contract Act (dalej: Insurance Restatement, określony także oficjalnie jako: Principles of European Insurance Contract Law - PEICL). Z tego względu grupę ekspercką potocznie określa się mianem Restatement Insurance Group.

Specyfika Insurance Restatement/PEICL

Istota PEICL jest wzorowana na amerykańskich "Restatements" i stanowi prawdopodobny kierunek rozwoju europejskiego prawa ubezpieczeń gospodarczych w najbliższej przyszłości, gdyż wstępny projekt tego aktu został upubliczniony w końcu 2007 roku. Obecnie trwają prace nad publikacją jej kolejnej, (poszerzonej o kolejne, przyjęte przez Grupę instytucje) wersji, która powinna się ukazać w 2014r.

Specyfika Insurance Restatement/PEICL

Będzie ona, podobnie jak poprzednia edycja, zawierać komentarz „autorski” do poszczególnych postanowień PEICL, a w odróżnieniu od woluminu 2009 r (Principles of European Insurance Contract Law, Munich 2009, wyd. selier), prawdopodobnie zostaną pominięte w tym wydaniu tłumaczenia tekstu.

Istota Insurance Restatement/PEICL

- Szczególnym uzasadnieniem koncentracji prac grupy eksperckiej (Project Group on a Restatement of European Insurance Contract Law) na normach imperatywnych jest wyrażane, zarówno w literaturze jak i przez instytucje wspólnotowe przekonania, iż właśnie tego typu normy, zróżnicowane w zależności od dopuszczalnych inicjatyw poszczególnych państw członkowskich UE, stanowią zasadniczą barierę rozwoju wewnętrznego rynku ubezpieczeń (vide: Decyzja Komisji z 17 01 2013r.).

Istota Insurance Restatement/PEICL

- Jako imperatyw, który ma zostać zrealizowany za pomocą PEICL i niewątpliwie rzutuje zarówno na konstrukcję klauzul, jak i na ich treść, jest postulat zapewnienia w skali całej Europy jednolitej ochrony ubezpieczającemu, ubezpieczonemu lub uprawnionemu do świadczeń z umowy ubezpieczenia jak i ochrony interesu publicznego, co dotychczas zapewniono w ograniczonym zakresie.

Istota Insurance Restatement/PEICL

Powyższy postulat jest szczególnie istotny w zakresie ubezpieczeń określanych mianem grupowych, jako dopełnienie i swoiste uzupełnienie „tradycyjnych” ubezpieczeń indywidualnych.

Istota PEICL

- Dodatkowo Insurance Restatement ma stanowić, zgodnie z założeniami, model dla prawodawcy europejskiego oraz , co również istotne, dla legislatorów z poszczególnych państw członkowskich, a także stanowić punkt odniesienia dla przedsięwzięć podejmowanych przez europejski rynek ubezpieczeniowy w celu ujednoczenia stosowanych w obrocie warunków ubezpieczeń.

Istota PEICL

- Tym samym doświadczenia Insurance Restatement jak najbardziej mogą stanowić punkt odniesienia zarówno dla realizacji postulatów de *lege ferenda* wobec aktualnie obowiązującej treści kodeksu cywilnego.
- Z tego punktu widzenia istotna jest informacja dotycząca struktury i aktualnych prac w ramach Insurance Restatement Group

Podział ubezpieczeń

- Ubezpieczenie szkody oznacza ubezpieczenie na podstawie którego ubezpieczyciel jest zobowiązany do wypłaty odszkodowania w razie wystąpienia szkody będącej skutkiem zajścia wypadku ubezpieczeniowego.
- Ubezpieczenie na stałe sumy oznacza ubezpieczenie w ramach którego ubezpieczyciel jest zobowiązany do zapłaty z góry określonej sumy pieniężnej w razie zajścia wypadku ubezpieczeniowego

Przykłady absorpcji i inspiracji

- Consumer Insurance Act (2012)
- Turecki kodeks cywilny (regulacja umowy ubezpieczenia)
- Węgierski kodeks cywilny

Zakończenie

Insurance Restatement będąc przedsięwzięciem typowo akademickim, ułatwi w skali Europy badania prawnoporównawcze nad umową ubezpieczenia, a zarazem będzie, w zamierzeniu członków Project Group on a Restatement of European Insurance Contract Law, stanowić istotną pomoc w dostosowywaniu prawa polskiego w zakresie ubezpieczeń gospodarczych do standardów europejskich, przede wszystkim na skutek prac nad nową regulacją umowy ubezpieczenia.

Wnioski

- 1/ Synchronizacja prawa rodzimego z rozwiązaniami unijnymi, a w szczególności, dla dobra rodzimego rynku ubezpieczeniowego, z PEICL;
- 2/ Korzystanie z systematyki oraz instytucji wypracowanych w treści PEICL, a w związku z tym:
- 3/ Uwzględnienie proponowanych rozwiązań w zakresie regulacji ubezpieczeń OC, ubezpieczeń grupowych, ubezpieczeń obowiązkowych i ubezpieczeń na życie:

Do zobaczenia

- Dziękuję serdecznie za uwagę